

Dominantna kultura- kultura vladajočih prpadnikov-kulture višjega sloja. vrednote naredi za splošno veljavne.**subkultura**:podkulture - del vrednot in norm se z dominantno kulturo prekriva, del pa je različen. nekaj posebnosti, ki jih ločijo od dominantne. Posledica različnih poklicev, marginalnosti, generacij.**Kontrakultura**- obrnjen vrednstni sistem.

MLADOST_ni biološki,je družbeni fenomen(oblikovala jo je družba)otroci pomanjšani odrasli.. razlogi:dalje življ. Obdobje,obvezno šolanje,višji življ.standard.,mladi smo vsakodnevno pod pritiskom družbe.danes se odločajo za otroke zaradi čustev,včasih zaradi koristi. Množična kultura povezujejo s potrošnjo »manjvrednih umetniških izdelkov«, ki jih proizvajajo množični mediji(nadaljevanke,doktor romani,popularna glasba) njihov namen predvsem zabava, propaganda in pasivizacija ljudi.dobiček.**Elitna** kultura (visoka): namenjena ozkemu krogu ljudi, ker je draga, znanje-izobrazba, zahteva človekovo miselno aktivnost.**Ljubiteljska**: ne dosega nivoja elitne, človeka v človeka v umetniških nagnjenih aktivira.**Ljudska**: v zatonu, izpodriva industrijsko kulturo, izvor v obdobju naturalnega gospodarstva do industrializacije; nastala je iz potreb po produktih, izdelki so bili unikatni; v Prekmurju lončarstvo.

SOCIALIZACIJA: proces v katerem se prilagajamo družbi v katero smo se rodili, se vključujemo vanjo in sprejemamo njeno kulturo. Omogoči da se oblikujemo kot osebnost. Na to vplivajo dednost, samodejavnost in okolje. povezuje različne generacije (starejši prenašajo kulturo na mlajše, ti pa jo sprejmejo in nadgradijo. oblikuje identiteta posameznika. eden temeljnih procesov, s katerim in preko katerega se družba obnavlja (reproducira). omogoča, da se večina ljudi večinoma obnaša na družbeno sprejemljiv in predvidljiv način.poteka skozi celo življenje. **Primarna** poteka v otroštvu, v prvih letih človekovega življenja. nima možnosti izbire, kot samoumevne in edino možne

Otrok se v teh interakcijah (=stikih z ljudmi) nauči načinov ravnanja in komunikacije z drugimi. Procesi učenja s posnemanjem (=imitacijo), učenjem po modelu, učenjem spolnih vlog in učenjem preko sistema kazni in nagrad. Meja med p in **sekundarno** socializacijo je **ADOLESCENCA** (mladost, odraščanje). začne zavračati avtoriteto drugih, oblikuje svoj lastni jaz ne glede na druge. začne vključevati v številne družbene skupine (institucije, organizacije) in prevzame številne druge družbene vloge (nove). manj intenzivna od primarne. **Terciarna** je obdobje odraslosti. sprejme nove vloge kot so zaposlitev, starševska in partnerska vloga. **Resocializacija** ali ponovna socializacija je proces, v katerem se izničijo učinki prejšnje socializacije in se sprejmejo nove oblike vedenj, vrednotenja in čustvovanja. pri pojavih odklonskega vedenja v neki družbi. prisilna resocializacija ne daje vedno družbeno zaželenih učinkov. **Stigmatizacija** – ljudje, ki so del svojega življenja preživeli v zaporu, psihiatrični bolnišnici, vzgojnem zavodu, komuni itd., lahko vse nadaljnje življenje nosijo oznako.

dejavniki socializacije delujejo posamezniki in posameznice, skupine, organizacije in institucije, s katerimi ljudje vzpostavljamo odnose, se vključujemo vanje in v vzajemnih odnosih z drugimi delujemo v njih se srečujemo s pričakovanji drugih ljudi. Vsa ta družbena okolja delujejo kot dejavniki ali agensi socializacije. Med najpomembnejše **uvrščajo**: družino, šolo, skupine vrstnikov, množične medije, delovno okolje, religiozne skupine, prostčasne skupine (športni klubi...). družina je prisotna takrat ko se človek najbolj oblikuje pomembna čustvena navezanost. Danes govorimo o **moderni družini** (manjše – jedrne družine dvo-starševska družina, eno-starševska, reorganizirana, posvojiteljska družina; družina istospolnih partnerjev. izobrazba staršev kraj bivanja (vas – mesto); vzdušje v družini šola – socializacija po formalnih pravilih postavi svoje enotne kriterije – otroke prvič razvrsti. na osnovi **KURIKULUMA** – je celota

vsebin in postopkov dela v
šoli. uradni kurikulum (javni) –
učbenik, učni načrt, kaj moreš
znati;skriti kurikulum – glede
kaznovanja, odnosov...,
vrednote, ki se prenašajo na
otroke. Nauči tekmovalnosti
in usmerjenosti k dosežkom
itd.